

ת"פ 5262/06/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בנתניה

ת"פ 5262-06-16 מדינת ישראל נ' פלוני
תיק חיצוני: 7575/16

כבוד השופטת ליזי פרוינד

בפני
מאשימה
נגד
נאשמים

מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז המרכז
פלוני (קטין) ע"י עו"ד נועם גואמן מטעם הסנגוריה הציבורית

פסקי דין פלייים

גור דין

נוסח מותר לפרסום

הנאשם, כיום בגיר יליד 1997, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן האוחז בשני אישומים ומייחס לו ריבוי עבירות של **מעשה מגונה לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין התשל"ז-1977**.

האישום הראשון מלמד כי בשלהי קיץ 2015 יצר הנאשם קשר עם קטינה כבת 12 אותה הכיר דרך אתר האינטרנט "סטיפי" ובקבוצת "ווטסאפ" רבת משתתפים, כשהיה ער לגילה הצעיר. בהמשך, במסגרת התכתבות פרטית באמצעותו "ווטסאפ", שארכה כשבועיים, ביקש מהקטינה כי תשלח לו תמונות, סרטונים וקבצי שמע בעלי אופי מיני, וזו עשתה כן. בתגובה כתב הנאשם אמירות בעלות אופי מיני בוטה ושלה לקטינה תמונות של עצמו אף הן בעלות אופי זהה. האישום השני מייחס לנאשם כי ביום 1.9.15 יצר קשר טלפוני עם קטינה כבת 13 דרך חברה משותפת, ובמספר ימים ניהלו שיחות בעלות אופי מיני במסגרתן שלחה לו הקטינה תמונות מיניות שלה. כן נלמד כי הנאשם ידע את גילה של הקטינה והזדהה בפניה בכוב כבן 16.

הסקרי שירות המבחן

עיון בתסקרי שירות המבחן מלמד כי הנאשם גילה קשיים לימודיים ורגשיים מגיל צעיר, אשר העמיקו נוכח משבר משפחתי מתמשך וחשיפתו לעוצמות מתח ואלימות בביתו, מצב שלא אפשר פניות למשימות התפתחותיות.

כן תואר קושי בפיתוח כישרים חברתיים. להתרשמות שירות המבחן התמודדותו לאורך השנים עם מציאות משפחתית מורכבת והיעדר תמיכה, הבוילו לחוסר ביטחון עצמי, בעיטי סיוג דפוסי התמודדות של הימנעות, הכחשה וסגירות. דפוסי אלה פגעו ביכולת לקיום קשרים חברתיים נורמטיביים.

בראשית השתלבותו בבית הספר התיכון נשר ממערכת החינוך וניסיונות לשלב בתוכנית השלמת לימודים, לא צלחו. לאורך תקופה ממושכת שהה בחוסר מעש בביתו, שוטט בלילות והתנהגות אופייה בחוסר יציבות. באותה תקופה בילה עם מבוגרים ממנו והחל לצרוך סמים ואלכוהול.

דווח כי בשנה וחצי האחרונות הנאשם ערך שינוי במצבו, הבא לידי ביטוי בנייתו קשריו החברתיים הקודמים, הפסקת קיום קשרים מיניים וירטואליים וקיום קשרים חיוביים עם בנות גילו. החל לעבוד ומצליח להתמיד ולגלות יציבות בתחום התעסוקתי, שם זוכה להערכה.

התקיר מלמד כי התפתחותו הפסיכו-סקסואלית מתוארת תקינה.

הקשר עם שירות המבחן לאורך השנים התאפיין בקושי בשיתוף פעולה, בהגעה לא סדירה ובקושי במתן אמון ובחשיפה במהלך המפגשים שכן התקיימו. פעם אחר פעם התייבב בבית המשפט להירתם להליך הטיפולی בשירות המבחן, אך שם ולא התייבב למפגשים שנקבעו. לא זו אף זו, בשתי בדיקות שנת שמסר נמצאו שיריז סם מסוג קנאביס, אך הנאשם שלל נכונות להשתלב בטיפול בתחום הסמים. יחד עם דופי משמעותי זה בהתנהלות אל מול שירות המבחן, נמסר כי הנאשם עבר תהליך הדרגתי של נטילת אחריות על התנהגותו נשוא כתב האישום, והבין בחלוף הזמן את חלקו ואת אחריותו בעיקר בשל פער הגילאים והיבטי הניצול הנלווה להתנהגות זו. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם הבין את הנזק שגרם למתלוננות ואת ההשלכות הנלוות למעשים אלו.

הנאשם לא לקח כי התנהגותו זו והאירועים נשוא כתב האישום התרחשו בתקופה משברית בחייו, על רקע נסיבות משפחתיות מורכבות, שהביאוהו לחוסר תפקוד והידרדרות. כיום, כך דווח בתסקיר, מבין הנאשם את מוצבו הרגשי דאז, לבין ההתנהגות הפוגעת נשוא התיק דגא ומדגשי כי עשה שינוי גדול בכל תחומי החיים, לרבות זה.

דברים אלה נלמדים גם מהתרשמות קצינת המבחן אשר קובעת כי לאורך השנים התמודד הנאשם עם מציאות מורכבת ואלימה במסגרת זהות, אשר גרמה לערעור תחושת היציבות והביטחון בגיל צעיר, ניכר כי שם סדקים ברשת התמיכה הבסיסית וסיוג דפוסי הימנעות שפגעו ביכולתו לצרית קשרים חברתיים נורמטיבים ותקפים.

שירות המבחן העלה תובלתו ביחס להמלצתו. מחד התרשמות מסיכון להמשיך הדרדרות בתחום צריכת חומרים פסיכואקטיביים והוצרך בטיפול בתחום, הגלויים לשיתוף פעולה חלקי עם השירות. מנגד, נמנו גורמי הסיכוי לשיקום הכוללים התמודות במסגרת תעסוקתית, העמקת ועיבוד העבירות שהתקיימו (חרף חלקיות שיתוף הפעולה), תפקודו התקין במקום והבעת מוטיבציה להתקדמות תעסוקתית וככלות.

בסופו של יום, נוכח עמדתו של הנאשם, נמנעו מהמלצה טיפולית בעניינו.

טיעוני הצדדים לעניין ההרשעה והעונש

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירות המיוחסות לנאשם והפגיעה בערכים המוגנים של שלומן וביטחוןן של קטינות.

כן הפנתה לעולה מתסקרי שירות המבחן המצביעים על בחירתו של הנאשם שלא לשתף פעולה אף שעיניו לו הזדמנויות חוזרות לעשות כן. ציינה בדיקת השתן שנערכה לנאשם אשר הצביעה על שימוש בסם מסוג קנאביס ואשר בכך רואה שירות המבחן כגורם סיכון. על אף שהנאשם נטל אחריות והביע חרטה על ביצוע העבירות בפני שירות המבחן וכן התרשמותם כי ערך שינוי חיובי באורחות חייו, משמנעו שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו, עתרה המאשימה להרשעתו של הנאשם והטלת עונש מאסר מותנה ופיצוי למתלוננות.

ב"כ הנאשם עתרה להימנע מהרשעתו של הנאשם ולנקוט חלף כך הטלת דרכי טיפול. ביקשה ליתן משקל לנוקמים הצפויים מהרשעה, בפרט בשל התיוג כ "עבריון מין", על חיוי. טענה כי המעשים נוצויים ברף התחתון של העבירה כשכתב האישום מעלה מימד של הדידות, והפלייתו בתעשים נובעים מפער הגילאים הגמלם חומרת העבירה, עליה הנאשם נוטל אחריות. הדגשנה כי אין במעשים אלמנטים של כפייה ולשיטתה אף לא של ניצול. נמסר כי הנאשם מחק את התמונות ולא הציגם לאחרים ובכך מנע את הנזק החמור והשיכוי בעבירות מסוג זה. הפנתה לחלוף הזמן מאז ביצעו העבירה, ולנלמד מן התסקיר אודות חשיפתו למשבר משפחתי אשר הוביל הנאשם להתכנסות ומציאת מפלט בקשרים וירטואליים, שהוו עבורו נחמה באותה התקופה. מאז,חל מפנה משמעותי בחייו. ביקשה לראות ביציבות התעסוקתית ומחויבותו לפרנסות משפחתו כהלךך שיקומי משמעותי.

הדגשנה נטילת האחריות מצדו של הנאשם והתנערות מההתנהגות שאפיינה אותו באותה התקופה.

דין והכרעה

בשנים האחרונות המרחב האינטרנטי הפך כן נגיש לביצוע עבירות של מעשים מגונים בעיקר כנגד קטינים. מדובר באמצעים העושים שימוש בתמימותם של קטינים ברשתות חברתיות שונות. זוהי תופעה חדשה באופן יחסי שנפיצותה גוברת.

לצד הכיעור שנבעירה והוצורן בהגנה על קטינים, ראוי להדגיש גם את נפיצותה והקלות הבלתי נסבלת של ביצועה. התופעה, לרבות ההדדיות שבמשלוח התמונות והסרטונים נפוצה בעיקר בין בני נוער. על כן דווקא בשל כך נדרש שחצא עמדה ברורה וחד ערכית של בית המשפט האומר את דברו בפרישת מסוג זה.

"מעשים מגונים של פעם, שהיו כרוכים במגע פיזי עם נפגע העבירה, נתחלפו להם כיום בסוגים שונים של מעשים בשלט-רחוק. החסות של האנונימיות הלאאורית והריחוק מהיושב בצדו בחזירה אל תוך המרחב האינטרנטי הפרטי-אינטימי של הגולש בצד השני..."
(בש"פ 2065/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (22.3.2013)).
התנהגותו של הנאשם כפי שעולה בכתב האישום משקפת העדר גבולות אלו לצד אלמנטים של ניצול פער הגילאים בינו לבין הקטינות, כמו גם חוסר תובנה ואף אדישות להשלכות על הנפגעות ממעשיו. על הסכנה וייחודיות התופעה של עבירות מן במרחב הוירטואלי עמד כ"ב השופט עמית בבש"פ 2065/13 פלוני נ' מ" (22.3.2013):

" המסוכנות של פעם שינתה את פניה ולפיכנו מסוכנות מסוג חדש. האינטרנט אינו מרחב וירטואלי סטרילי כלל וכלל. האינטרנט שונים ממצב סכנות של ממש בתחומים ובדרכים לא שיערו ראשונים. מעשים מגונים של פעם, שהיו כרוכים במגע פיזי עם נפגע העבירה, נתחלפו להם בסוגים שונים של מעשים בשלט-רחוק. החסות של האנונימיות הלאאורית והריחוק מהיושב בצדו השני של הממשב, משחררים חסמים ועכבות, ואנשים נורמטיביים כלפי חוץ, שולחים ידם במעשים שלא היו מעזיים לעשות בעולם שמחוץ למרחב האינטרנטי... כיפה אדומה כבר אינה מסתובבת ביער שורץ זאבים, היא משוטטת במרחב האינטרנטי, שם אורבים לה ציידים וטורפים מסוג אחר. בעבר, יכול היה ההורה לשמור על ילדו שלא יסתובב במקומות מסוכנים או בשעות מסוכנות. לא כך ההורה של היום, המתקשה להגן על ילדיו מהסיבה הפשוטה שהסכנה אורבת לקטין בחדרו שלו, מאחורי דלת סגורה. אלו סכנות הסכנות החדשות, והמשפט צריך אפוא להתאים עצמו להתמודד עם תת התרבות העבריתית של הרשת".

חדשות ולבקרים מובאות בפני בית משפט זה פרשיות שעניינן חלופת תמונות אינטימיות בין קטינים ברשת, מבלי שהקטינים השולחים זאת מודעים לסיכון שבכך. ברבים מן המקרים, (שלא כבענין דגא) תמונות אלה מהווים אחר כך כן לסחיטתם של אלו ועל כן מעורבים למישר הפלילי. נפיצות העבירה והעובדה כי בעבירות מסוג זה ודומותיהן, מעורבים קטינים רבים, לצד העלייה הדרמטית בהיקפה של התופעה בקרב בני נוער ובכלל, מדגיקה מתן משקל גובר לצורך שבהרתעה וסימון מחודד של גבולות המותר והאסור.

יחד עם זאת, גם בהנאש אשר אחר היה קטין בעת ביצוע המעשים וניהל את זירת חייו המרכזית ברשת, אופיין באותם עיוותי חשיבה חברתיים המאפיינים רבים מבני הנוער אשר לא אחת נוטים לבלבול ולגלשה מוסרית בין הפנטזיה שהרשת מאפשרת לבין המציאות. כך, ניצב הנאשם הקטין אשר התנהל אל מול הקטניות המתלוננות ללא כל היבט כפייה כח אן איומים. זאת מצאתי אף שבחירתו, באירוע נשוא האישום השני, להציג עצמו כצעיר מכפי גילו מלמדת על הבנה של פסול במעשיו.

על בית המשפט להביא בחשבון היבטי קטינות אלה אף בעניינים של המתלוננות, ולהגן עליהן בצל ההשלכות המכבידות ממעורבותן באירוע ומכל פגיעה נלווית. הגם שלא הוצג בפניי דבר בהיבט זה שיש בו ללמד על תחושותיהן של המתלוננות - אז ואז כיום, ניתן לשער את הנזקים הנגרמים מחשיפה לא מותאמת גיל לאירוע מיני מתמשך שכזה, אף אם הוא נעשה ממרחק טווחי הרשת.

כתחליפי בעניינים של קטינים יש להביא בכלל חשבון את העובדה, המהווה כיום מושכלות יסוד, לפיה תובנתם של קטינים, אף על סף בירור, אינה מפותח דיה, באופן המחייב לשקול מכלול נרחב של היבטים לא היבטי מגול בהרתעה דדרשים.

ברי כי את הכף ניכרע במקרה זה גילן הצעיר של הקטינות אשר היה ידוע לנאשם. על כן יש להקויע מעשיו אלה של הנאשם תוך העברת מסר חד וברור לפיו האסור, הבלתי ראוי והפלילי, משתרע גם על אמות ההתנהגות המתחייבות ברשת.

אולם כשם שהיבט ערכי זה הוא שמובילי, יש בהתאם לשקול - בהיבט שאלת הרשעתו של הנאשם - גם ההיבטים הערכיים הגלויים להרשעה ולתיגו בעבירת "מעשה מגונה", בנסיבותיו של מקרה זה. עבירות זאת, מן הבירור מיוחדות להיבט הסטיגמה החברתית והמשפטית הנלוות אליהן. מעטות העבירות המעוררות סלידה חברתית עזה כאלה, לרוב בצדק. כך גם השלכות תיג שכזה. התית הפלילית מלמדת את הצורך והרשויות (בעת עיון במרשם הפלילי) מיהו פלוני. לק, עליה להיות מודעת וחדה לכל שניתן.

מכאן הצורך להטיל הרשעה בעבירות מין בהזריות ובדיוק התיגו ההולם, לא כל שכן בעניינים של קטינים, תוך נקיטת משנה זהירות שמא ייווצר פער בין השפה לנורמה המשפטית.

ראה בהמשאה המחתייבת, **אסף הרדוף, "על תביעה יצירתית ועל דיני האינוס מטרטום ובגולותיהם"** על משפט ג' תשע"ז, שם אמארו הדברים הבאים לענייננו:

"תיוג מדויק אינו רק הונן כלפי הנאשם וקורבנותיו הוא מבהיר לחברה באופן חדה ביותר את הסכנה הנובעת מאדם אף הפגיעה הכרוכה במעשהו"

יאמר מיד וידגש שוב ושוב, אין בכל אלה כדי להקל ראש בפסול שבמעשי המתלמן, אשר נראה כי ניצל את גילן הצעיר של הקטינות. יחד עם זאת ראוי להדגיש כי לא נלווה להתכתב כל מעשה מאיים, משפיל וכדומה ותן נהולו בהדדיות.

עוד תובא העובדה שלא הונח בפני דבר שיש בו ללמד על נזק למתלוננות ו\או על מצבן כיום או בעת ביצוע העבירות, הגם שכפי שהקדמתי לקבוע הנזק האיהרגנטי אינו מוטל בספק.

כפי שנקבע ב**ע"פ 49/09 (מדינת ישראל נ' פלוני)**, מערכת השיקולים שיש להפעיל בעת זירת עונשו של קטין היא שונה וייחודית מזו שיש להפעיל בעניינו של עבריון בגיר, וההתייחסות השונה נגזרת מהוראותיו של **חוק הנוער (פסיטה,ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971**. בעת זירת עונשו של קטין,אף בעבירות קשות וחמורות במיוחד, שומה על בית המשפט ליתן משקל יתר לשיקולים אינדיבידואליים הנוגעים לאותו הקטין ולאזן בין שיקולי השיקום לבין שיקולי ההרתעה.

לא נעלם מעיני הקושי הנלווה להתנהלות הנאשם מול שירות המבחן ולצריכת סמים וחומרים אסורים על ידו. לצד זאת, התרשמתי - כפי שלמדתי שירות המבחן - כי בכל הנוגע להיבטי העבירה הינדונה, על גיבוש אמות מוסר נדרשות והפנמת הפסול, ערך הנאשם את השינוי המצופה, לכל הפחות תולדת הרשת זה.

על כן, לאור כל האמור לעיל ולאחר שבחנתי כל שהנאב בפני החלטתי להימנע מהרשעתו הנאשם, אולם להעמידו תחת צו מבחן אשר יאפשר- היה ולא ימלא אחר רכיבי דור גין זה- להשיב עניינו לביהמ"ש ולגזור דינו בשנית על דרך של הרשעה וכל עונש הולם.

1. הנאשם יבצע 420 שעות של"צ וזאת עד ליום 1.6.19.
2. הנאשם יחתום היום על ההתייבות בסך של 6,000 לפיה

היה ולא יחתום היום על ההתייבות, יאסר למשך 30 ימים.

3. הנאשם ישלם פיצוי לכל אחת מן המתלוננות בסך של 1,000 ש"ח.

המרכז לגביית קנסות ועיביר למתלוננות (קטינות) הפיצוי ללא דיחוי ובהנ מן הנאשם ב-5 שיעורים שווים ורצופים החל מיום 1.5.18. הפיצוי יקוזז מהפקדה כספית אשר קיימת במ" 09-15-22380

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

4. הנאשם יהיה תחת צו מבחן אשר ישא אופי מעקבי בלבד אחר רכיבי ביצוע השל"צ. ביצוע עבירה בעלת אופי דומה תהווה אף היא הפרת הצו.

הוסברו לנאשם משמעותיותו של צו המבחן והוא הסכים לעמוד בו.

תוקף צו המבחן עד ליום 1.6.19 או סיום ביצוע השל"צ המוקדם מבין השניים.

מיקוה היום. ח' תמוז תשע"ח. 21 יוני 2018

נוסח מותר לפרסום ניתן היום, ח' תמוז תשע"ח, 21 יוני 2018, בהעדר הצדדים.

חתימה